

STUDIU

Reacția autorităților publice la faptele
descrise de jurnaliștii de investigație
referitoare la integritatea persoanelor
cu funcții publice
(iulie 2017 – iulie 2019)

AUTORI:

Viorica Zaharia

Victor Moşneag

Director de proiect:

Petru Macovei

Coordonator de proiect:

Ion Mazur

Design și paginare:

Angela Ivanesi

Acest studiu apare în cadrul proiectului „Advocacy pentru promovarea integrității persoanelor cu funcții publice”, implementat de API, cu susținerea financiară a Fundației Soros-Moldova/Departamentul Buna Guvernare. Acțiunile întreprinse în cadrul proiectului țin de responsabilitatea implementatorilor și nu reflectă neapărat poziția Fundației Soros-Moldova.

Versiunea electronică a studiului în limba română poate fi descărcată de pe paginile web www.api.md și www.MoldovaCurata.md

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
2. CADRUL METODOLOGIC	5
3. CAPITOLUL I. STUDII DE CAZ	10
4. CAPITOLUL II. CONSTATĂRI. ANALIZA DATELOR	30
5. CONCLUZII	35
6. RECOMANDĂRI	36
Anexe	38

ABREVIERI

ANI	Autoritatea Națională de Integritate
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNI	Comisia Națională de Integritate
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
PA	Procuratura Anticorupție
PG	Procuratura Generală

1. INTRODUCERE

„Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public și de a efectua, în conformitate cu responsabilitățile sale, investigații jurnalistice în probleme de interes public”. Asta prevede articolul patru din Legea cu privire la libertatea de exprimare¹. Totuși, deși în ultimii ani în presa din Republica Moldova au apărut investigații jurnalistice bine documentate, cu dovezi clare de încălcări ale legislației de către funcționari publici, cazurile în care instituțiile abilitate s-au autosesizat și au inițiat verificări sau anchete ce au finalizat cu sancțiuni, rămâne infim de mic.

În prezentul studiu, autorii și-au propus, la fel ca în cercetarea precedentă², publicată la începutul anului 2018, să documenteze, cantitativ și calitativ, modul în care autoritățile au reacționat la faptele descrise în investigații, realizând o analiză sintetizată a cazurilor descoperite de presă. A fost analizată reacția autorităților în urma publicării investigațiilor, prin documentarea rezultatelor controalelor inițiate și a consecințelor acestora asupra persoanelor vizate. Datele acumulate au permis formularea unor concluzii și recomandări referitoare la voința reală a autorităților de a preveni corupția și a promova integritatea în sectorul public.

Actualul studiu confirmă concluziile din documentarea precedentă, care arată o preocupare mai mult formală a instituțiilor de control și a celor de anchetă pentru faptele investigate de jurnaliști. De această dată, numărul investigațiilor la care nu a existat nici o reacție este mai mare decât în cazul studiului precedent. În cele mai multe cazuri, cea care ar fi trebuit să reacționeze a fost Autoritatea Națională de Integritate (ANI), întrucât jurnaliștii au descoperit, în majoritatea cazurilor, conflicte de interese, averi nedeclarate sau bunuri a căror valoare depășește veniturile legale.

1 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=83916&lang=ro

2 Studiul „Reacția instituțiilor publice la investigațiile jurnalistice”, 2017, <https://www.moldovacurata.md/storage/upload/dossiers/50/5a72d5ecd5386148.pdf>

2. CADRU METODOLOGIC

2.1 Repere generale: instituțiile monitorizate și criteriile de selecție

Instituțiile au fost selectate după următoarele criterii:

- *specializarea redacției respective pe jurnalism de investigație;*
- *specializare tematică – anticorupție, integritate, transparență;*
- *reputația echipelor de jurnaliști, confirmată la concursuri locale și internaționale.*

Toate instituțiile media ale căror articole au fost studiate – RISE Moldova, Centrul de Investigații Jurnalistice, Ziarul de Gardă, Moldova Curată – au drept specializare profesională realizarea investigațiilor în domeniul integrității, corupției, crimei organizate:

Ziarul de Gardă³ (ZdG) este un săptămânal de investigații jurnalistice, fondat la 29 iulie 2004 de jurnalistele Alina Radu și Aneta Grosu. Instituția se autodefineste ca ediție de presă independentă, care militează pentru transparență și pentru respectarea drepturilor omului. Redacția produce o ediție săptămânală tipărită în limba română, o ediție săptămânală tipărită în limba rusă, pagini web în limbile română și rusă, emisiuni radio și TV intitulate „Reporter de Gardă”. Directoare: jurnalista Alina Radu. Surse de finanțare: abonamente; granturi de la organizații donatoare destinate ONG-urilor și instituțiilor media.

MoldovaCurata.md⁴ este o platformă online anticorupție, care promovează integritatea în serviciul public și monitorizează activitatea Autorității Naționale de Integritate (ANI). Platforma a fost creată în anul 2013 de Asociația Presei Independente (API)⁵, reorganizată și modernizată la începutul anului 2020, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova/Programul Buna Guvernare. MoldovaCurata.md reprezintă și o resursă web și un suport important

3 Autoprezentare Ziarul de Gardă, <https://www.zdg.md/categoria/redactia-zdg>

4 Autoprezentare Moldova Curată, <https://www.moldovacurata.md/politica-editoriala-si-reguli-de-utilizare-1-98>

5 <http://www.api.md/page/ro-scurt-istoric-11>

pentru Campania „Cunoaște-ți candidatul!” și Inițiativa Civică pentru un Parlament Curat (ICPC), constituită în anul 2008 de șapte organizații ale societății civile. Săptămânal, pe Moldova-Curata.md sunt publicate investigații, articole de analiză, interviuri, iar periodic sub egida portalului se desfășoară diferite evenimente publice relevante la tema integrității persoanelor cu funcții publice etc. Director de proiect: Petru Macovei; coordonator de proiect: Ion Mazur. Surse de finanțare: granturi, Departamentul Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova.

RISE Moldova⁶

(Asociația Reporterilor de Investigație și Securitate Editorială) este o comunitate de jurnaliști de investigație, programatori și activiști din Republica Moldova și din România, fondată în 2014 de un grup de jurnaliști. Potrivit informației de pe pagina oficială, instituția de presă investighează crima organizată și face conexiuni din zone offshore, dezvăluie scheme de spălare a banilor din Europa de Est, scheme de corupție, contrabandă, trafic de arme și scoate la lumină afacerile ascunse ale politicienilor. Publică texte în limbile română, rusă și engleză. Director: jurnalistul Iurie Sanduța. Surse de finanțare: donații de la cititori; granturi de la organizații donatoare, destinate ONG-urilor și instituțiilor media.

Centrul de Investigații Jurnalistiche (CIJRM)⁷

Centrul de Investigații Jurnalistice

este o organizație neguvernamentală, creată în anul 2003 de către un grup de jurnaliști, cu scopul de a realiza investigații jurnalistice și a desfășura proiecte de instruire și de propagare, în rândul jurnaliștilor și al altor categorii de public, a cunoștințelor privind transparența, lupta anticorupție, integritatea. Activitatea de bază a Centrului este îndreptată spre îmbunătățirea calității jurnalismului de investigație în Republica Moldova, consolidarea capacității jurnaliștilor de investigație, promovarea celor mai bune metode și tehnici pentru jurnalismul de investigație, precum și desfășurarea unor campanii de sensibilizare a opiniei publice. Centrul de Investigații Jurnalistice gestionează portalurile investigatii.md și anticoruptie.md. Președintă: jurnalista Cornelia Cozonac. Surse de finanțare: donații de la cititori; granturi de la organizații donatoare, destinate ONG-urilor și instituțiilor media.

6 Autoprezentare RISE Moldova, <https://www.rise.md/membru/?lang=ru>

7 Autoprezentare CIJRM, <https://anticoruptie.md/ro/despre-noi>

Criterii de selecție a materialelor studiate

Au fost analizate **26 de investigații jurnalistice** care corespund criteriilor enumerate mai jos, publicate în perioada iulie 2017 – iulie 2019.

Investigațiile studiate au fost selectate după următoarele criterii:

- **subiecții vizafi:** miniștri, viceministri, conducători de departamente, direcții, secții, instituții, agenții și alte structuri guvernamentale, deputați, judecători, procurori, președinți de raioane și primari;
- **tematica:** bunuri sau afaceri nedeclarate sau neconforme cu veniturile legale, conflicte de interese, suspiciuni de protecționism sau abuz de putere;
- **calitatea documentării:** pentru a face obiectul studiului, investigațiile trebuie să conțină trimitere la dovezi și documente care să probeze temeinic cele afirmate de jurnalist și, obligatoriu, reacția persoanei vizate sau probarea demersului jurnalistului de a obține reacția acesteia. În sensul prezentului studiu prin dovezi se are în vedere: informații din Registrul bunurilor cadastrale, informații de la Agenția Servicii Publice, Agenția Achiziții Publice și alte autorități ale statului, declarații de avere și interese personale depuse la Autoritatea Națională de Integritate, hotărâri, demersuri, plângeri, răspunsuri oficiale ale instituțiilor publice, copii ale contractelor etc., precum și fotografii, video, declarații ale martorilor. Au făcut obiectul studiului și investigațiile care nu au fost probate în totalitate cu documente, dar subiectul/persoana vizat/ă a confirmat faptele descrise.

Nu au făcut obiectul studiului investigațiile scrise în paralel sau după ce instituțiile de anchetă aveau în gestionare dosare de control sau penale referitoare la subiectele abordate de jurnaliști, întrucât scopul lucrării este investigarea modului în care autoritățile au răspuns la faptele **descoperite de mass-media**.

2.3 Scopul studiului

Scopul realizării studiului este de a urmări dacă după publicarea investigațiilor autoritățile statului sau instituțiile în care activau persoanele vizate au reacționat prin controale sau alte acțiuni de verificare a faptelor și, în cazul confirmării faptelor descrise de jurnaliști, dacă au aplicat sancțiuni. Un alt scop a fost de a urmări parcursul profesional al persoanelor vizate în investigații, pentru a putea vedea dacă problemele de integritate semnalate de jurnaliști au fost luate în calcul la avansarea sau numirea în alte funcții decât cele deținute la momentul scrierii articolelor.

2.4. Abordarea calitativă

Modul în care autoritățile statului au răspuns la faptele descrise de jurnaliști în investigații a fost analizat în baza studiilor de caz realizate după următoarea structură:

1. Situația la momentul fixării faptelor de către jurnalist – scurtă descriere a investigației cu menționarea reacției persoanei vizate, exprimate fie la momentul scrierii investigației, fie după.
2. Evoluția/involuția cazului – descrierea reacției care a existat după publicare (control din partea ANI, anchetă internă, cauză penală etc.) și a finalității acesteia.
3. Poziția/funcția persoanei la momentul realizării studiului: rămasă în funcție; avansată în funcție; plecată din funcție din motive legate de faptele descrise de jurnaliști în investigație; plecată din funcție din motive independente de faptele descrise în investigație. Pentru documentare și analiză autorii studiului au folosit informații din surse deschise și au expediat solicitări de informații instituțiilor corespunzătoare.

2.5. Abordarea cantitativă

Documentarea și analiza s-au făcut în baza următorilor indicatori cantitativi: numărul de investigații monitorizate/analizate; numărul investigațiilor la care a existat o reacție sub forma unui control din partea instituțiilor cu funcții de control; numărul de investigații la care nu a existat o reacție; numărul controalelor inițiate pentru

verificarea și penalizarea faptelor descrise în investigație încheiate cu sancțiuni (în sensul prezentului studiu prin sancțiuni se are în vedere: act de constatare emis de ANI; dosar penal; anchetă internă; orice act de control încheiat cu măsuri în privința persoanei vizate); numărul controalelor încheiate fără sancțiuni, adică soldate cu clasarea cazului, cu încheiere de neîncepere a urmăririi penale, alte acte de verificare care nu prevăd vreo acțiune de luat în privința persoanei vizate; numărul de persoane vizate în investigații rămase în funcțiile deținute până la publicare; numărul de persoane avansate în funcții; numărul de persoane plecate din funcțiile deținute din motive independente de faptele descrise de jurnaliști în investigații; numărul de persoane a căror demisie a avut legături cu investigațiile publicate despre ele.

3. CAPITOLUL I.

Studii de caz

1. „Magistratul Sergiu Arnăuț are pe conturi sume care depășesc veniturile sale legale. Judecătorul a refuzat să explice proveniența banilor”⁸

(11 iulie 2017, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că judecătorul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Arnăuț, a indicat în declarația de venituri pentru anul 2016 faptul că deține depozite bancare în sumă totală de 712 163 de lei. Conturile nu apăreau în declarațiile sale de avere din anii precedenți, iar în anul 2016, din pensie și salariu, judecătorul a avut în total 389 267 de mii de lei, sumă de două ori mai mică decât cea de pe conturile sale. Deși a expediat un text drept răspuns la întrebarea jurnaliștilor de unde a acumulat banii, Sergiu Arnăuț nu a oferit o explicație de unde pe conturile sale au fost depuse sumele respective.

REAȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat⁹.

POZIȚIE: *Suspendat din funcție* din motive¹⁰ ce nu au legătură cu investigația jurnalistică¹¹.

8 <https://www.moldovacurata.md/magistratul-sergiu-arnaut-are-pe-conturi-sume-care-depasesc-veniturile-sale-le-gale-judecatorul-a-refuzat-sa-explice-provenienta-banilor-1-1148>

9 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

10 Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 12.12.2017 privind suspendarea din funcție a judecătorului Sergiu Arnăuț în baza demersului procurorului general: <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2017/36/813-36.pdf>.

11 Anexa 2. Răspunsul Curții de Apel Chișinău din 24.01.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

2. „Conflict de interese la conducerea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale”¹²

(20 septembrie 2017, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că Stela Grigoraș, ministra Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, îl avea ca subaltern, în poziția de secretar de stat, pe partenerul său de afaceri, Anatol Mămăligă. Ambii erau fondatori ai firmei „Parteneriate pentru Dezvoltare” SRL, afacere care genera venituri la momentul scrierii investigației. Contrar fișei de post a secretarului de stat¹³, Stela Grigoraș a declarat pentru jurnaliști că Anatol Mămăligă nu ar fi în subordinea ei, ci este angajat de Cancelaria de Stat.

REAȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat¹⁴.

POZIȚIE: *Încetarea exercitării funcției* din motive ce nu au legătură cu investigația jurnalistică.

3. „CNA – fabrică de lux și milionari pe banii rudelor”¹⁵

(9-17 noiembrie 2017, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că, în timp ce ridică salarii de aproximativ 20 de mii de lei lunar, majoritatea șefilor de direcții din cadrul CNA conduc mașini de lux și trăiesc în locuințe care costă milioane de lei. De asemenea, investigația a demonstrat că o parte dintre angajații instituției conduc mașini care nu sunt înregistrate pe numele lor, iar unii nu le-au înscris în declarațiile de avere și interese.

Peste aproximativ două luni, CNA a informat Ziarul de Gardă că „toți angajații Centrului Național Anticorupție despre care ZdG a scris anterior că folosesc bunuri de milioane, unele dintre ele înregistrate sau cumpărate pe banii rudelor, nu au încălcat legislația”¹⁶.

12 <https://www.moldovacurata.md/conflict-de-interese-la-conducerea-ministerului-sanatatii-muncii-si-protectiei-sociale-1-1144>

13 Fișa de post a secretarului de stat, pagina web a Cancelariei de Stat: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/1765299_md_fisa_post_secr.pdf

14 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 04.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

15 <https://www.zdg.md/editia-print/investigatii/cna-fabrica-de-lux-si-milionari-pe-banii-rudelor>

16 <https://www.zdg.md/importante-2/cum-a-justificat-cna-milionarii-pe-banii-rudelor-din-cadrul-institutiei>

„Concluzia generală a CNA s-a bazat pe o anchetă de serviciu”, se spunea într-un răspuns semnat de Bogdan Zumbreanu, directorul Centrului Național Anticorupție din acea perioadă. În ianuarie 2020, CNA a informat prin poșta electronică, la 24 ianuarie 2020, Ziarul de Gardă, că o parte dintre angajații instituției vizați în articole au plecat din funcții și din cadrul CNA.

REAȚIE: *Anchetă internă a CNA*, fără sancțiuni.

POZIȚIE: *O parte din cei vizați au plecat din funcții*, dar motivele nu au fost făcute publice.

4. „Regele” gheretelor de la Pretura Centru¹⁷

(30 noiembrie 2017, Ziarul de Gardă)

Investigația a demonstrat că familia lui Pavel Rusu, pe atunci pretor interimar al sectorului Centru, mun. Chișinău, gestiona mai multe gherete din Chișinău. Soția pretorului, Tamara Rusu, profesoară și directoare adjunctă la Liceul „Gheorghe Asachi”, era fondatoarea firmei „Petra TP”, care administra câteva gherete, inclusiv cea în care se vinde cafea la intersecția străzilor A. Pușkin și 31 august 1989, în imediata apropiere a Liceului „Gheorghe Asachi”. Nora pretorului, Inga Lupu, era fondatoarea unei alte firme implicate în afaceri cu gherete. Pretorul, făcând uz de funcțiile pe care le-a ocupat sau le ocupă, facilita businessul familiei sale, semnând note de serviciu în favoarea activității gheretelor. Pavel Rusu a refuzat să discute cu reporterul publicației, pe care l-a dat afară din biroul său de la Pretura Centru.

După publicare, Primăria mun. Chișinău, condusă atunci de Silvia Radu, a anunțat că s-a autosesizat și a inițiat o anchetă internă. Peste două săptămâni s-a anunțat că pretorul nu a încălcat legislația¹⁸: „În urma anchetei de serviciu constatăm faptul că, la acest moment, domnul Pavel Rusu nu a comis o faptă care să îi atragă o sancțiune în baza legii. Nu se întrunesc elementele necesare pe baza cărora Comisia de anchetă să poată propune sancționarea sa, acesta nefiind responsabil legal de amplasarea chioșcurilor”.

Pavel Rusu este, din luna ianuarie 2020, pretor al sectorului Centru din Chișinău. Din pretor interimar, a devenit pretor cu puteri depline, prin dispozi-

17 <https://www.zdg.md/editia-print/investigatii/regele-gheretelor-de-la-pretura-centru>

18 <https://www.chisinau.md/libview.php?l=ro&idc=403&id=20529&t=/Presa/Comunicate-de-presa/Rezultatele-anchetei-de-serviciu-in-care-a-fost-vizat-pretorul-sectorului-Centru-Pavel-Rusu>

ția primarului Ion Ceban din 25 noiembrie 2019¹⁹. „Articolul se examinează în cadrul cauzei penale, pornite în baza art. 328 alin (1) din Codul penal”, a anunțat Procuratura Anticorupție²⁰ la 26 februarie 2020.

REACȚIE: *Anchetă internă a Primăriei Chișinău.* Cază penală a PA, în derulare.

POZIȚIE: *Promovat.*

5. „Tranzacțiile cămătarului de la CNA”²¹

(7 decembrie 2017, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că, în ultimii 5 ani, Ghenadie Tanas, șeful Direcției Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție (CNA), a avut venituri oficiale în valoare de 1,35 de milioane de lei. În această perioadă funcționarul și-a cumpărat un apartament în Chișinău, o Skoda Superb, nouă, în leasing, și peste 40 ha de terenuri agricole.

Totodată, acesta a practicat cămătăria, dând cu împrumut mai multor persoane sume de zeci de mii de euro. Cel puțin într-un caz, acesta a folosit-o pe mama sa, profesoară, pe post de creditor, iar în cel puțin patru cazuri, Ghenadie Tanas a apelat la instanța de judecată pentru a obliga datornicii să-i restituie aproximativ 60 de mii de euro. În anii 2014 și 2016, Ghenadie Tanas a indicat în declarațiile de avere faptul că a luat cu împrumut de la fratele său, care a devenit, în decembrie 2015, ofițer de urmărire penală la Inspectoratul de Poliție Ungheni, 58 de mii de euro, echivalentul a 1,2 milioane de lei. Jurnaliștii au mai constatat că litigiile în care a fost implicat Ghenadie Tanas nu se regăseau în declarațiile de venituri ale acestuia. Ofițerul CNA le-a spus jurnaliștilor că nu ar fi avut beneficii financiare de pe urma tranzacțiilor, „deoarece doar instituțiile bancare au acest gen de activitate”. „Am ajutat unii prieteni, așa cum e omenește, din bune intenții, sperând că mă vor ajuta și ei la timpul potrivit”, a spus Ghenadie Tanas.

19 <http://chisinau.md/doc.php?!=ro&idc=492&id=27844&t=/Primarul/Dispozitii/Dispozitia-nr-6011-dc-din-25-noiembrie-2019-Cu-privire-la-numirea-dlui-Pavel-Rusu-in-functia-de-pretor-al-sectorului-Centru/>

20 Anexa 3. Răspunsul PA din 26.02.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

21 <https://www.zdg.md/editia-print/investigatii/tranzactiile-camatarului-de-la-cna>

CNA s-a autosesizat, a inițiat o anchetă de serviciu, și la două luni după publicarea investigației a constatat „lipsa temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a angajatului CNA”²². Ghenadie Tanas este, în ianuarie 2020, șeful Direcției Generale Urmărire Penală a CNA²³.

REAȚIE: *Anchetă internă*, CNA, fără sancțiuni.

POZIȚIE: *Promovat*.

6. „Drum reparat din bani publici până la poarta președintelui raionului Fălești”²⁴

(30 ianuarie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că în anii 2016 și 2017 din bugetul Consiliului Raional Fălești au fost alocate 3 milioane de lei pentru reparația unor porțiuni din trei străzi de pe teritoriul Primăriei Fălești (fapt care este de competența autorității locale și nu a celei raionale), care duc până la casa președintei raionului, Iraida Bânzari. Pentru alte drumuri locale, pe durata mandatului Iraidei Bânzari Consiliul Raional nu a alocat bani. Președinta raionului le-a declarat jurnaliștilor că au fost selectate pentru reparație cele mai deteriorate drumuri și că ar fi existat solicitări din partea locuitorilor din aceste zone și din partea Primăriei Fălești. Primarul a negat însă că s-ar fi adresat la Consiliul Raional cu o cerere de ajutor pentru reparația acelor sectoare de drum.

REAȚIE: *Lipsă reacție*. ANI nu s-a autosesizat²⁵.

POZIȚIE: *Rămasă în funcția deținută*. Demisie ulterioară din motive ce nu au legătură cu investigația jurnalistică.

22 Anexa 3. Răspunsul PA din 26.02.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

23 <https://cna.md/pageview.php?!=ro&idc=50&t=/Contacte/Informatii-de-contact>

24 <https://www.moldovacurata.md/drum-reparat-din-bani-publici-pana-la-poarta-presedintei-raionului-falesti-1-1134>

25 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

7. „Mașinile Primăriei Hâncești sunt alimentate cu produse petroliere de la firma fiului primarului, Alexandru Botnari”²⁶

(14 februarie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația a demonstrat că în anii 2016 și 2017, primarul or. Hâncești, Alexandru Botnari, a semnat două contracte pentru achiziționarea combustibilului cu firma „Petrocub&Co” SRL, la care unul dintre fondatori este fiul său. Primarul le-a spus jurnaliștilor că el nu a făcut parte din grupul de lucru al concursului de achiziții publice, dar a semnat contractele de livrare a produsului.

REACȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat²⁷.

POZIȚIE: *Reales în noiembrie 2019 pentru un nou mandat.*

8. „Funcționar din Găgăuzia: casă de lux nedeclarată și firmă cu licitații de milioane”

(21 februarie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația a demonstrat că Alexandr Chendighelean, șeful Direcției generale pentru complexul agroindustrial a Autonomiei Găgăuze, locuia într-o casă de lux de pe malul lacului Comrat, pe care nu a indicat-o în declarația de avere și interese personale. Datele cadastrale au arătat că imobilul era înregistrat pe numele firmei fondate de Alexandr Chendighelean, „Oloi Pak” SRL. Funcționarul vizat a recunoscut că nu a indicat casa în declarația sa de avere, deoarece aceasta este înregistrată ca proprietate a firmei, în care unul dintre fondatori este soția sa. Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale²⁸ prevede că și bunurile aflate în folosință trebuie indicate în declarațiile de avere.

REACȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat²⁹.

POZIȚIE: *Plecat din funcție* din motive ce nu au legătură cu investigația jurnalistică.

26 <https://www.moldovacurata.md/masinile-primariei-hancesti-sunt-alimentate-cu-produse-petroliere-de-la-firma-fiului-primarului-alexandru-botnari-1-1131>

27 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

28 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105905&lang=ro

29 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

9. „Judecător de la Comrat: firme nedeclarate și o piață comercială cumpărată de la un fost deputat PLDM”³⁰

(26 martie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația arată că judecătorul Valeriu Hudoba de la Judecătoria Comrat, în trecut procuror, nu a indicat în declarația de avere pentru anul 2016, două firme fondate de soția sa, ambele cu activitate economică intensă. Una dintre firme administrează o piață comercială din Comrat. Valeriu Hudoba nu a indicat și un apartament de 50 de metri pătrați, unde are viză de reședință. Judecătorul le-a declarat jurnaliștilor că nu știa că soția sa este fondatoare a acelor întreprinderi.

REAȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat³¹.

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută*³².

10. „Firmele șefului Secției Construcții Telenești, favorite la concursurile de achiziții din raion”³³

(24 aprilie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că cel puțin două firme ce aparțin membrilor familiei șefului Secției Construcții a Consiliului Raional Telenești, Iacob Stegărescu, au câștigat în anii 2016-2017 cele mai multe contracte de prestare a serviciilor în domeniul construcțiilor atât la primăriile din raion, cât și la diferite instituții de stat subordonate Consiliului Raional. În lista întreprinderilor care au executat lucrări de reparație a drumurilor în raionul Telenești în anul 2017 figurează și firma înregistrată în același an „Steprosicons” și fondată de Serghei Stegărescu, fiul șefului Secției Construcții. Iacob Stegărescu le-a declarat jurnaliștilor că el nu a influențat în nici un fel concursurile de achiziții la care au participat firmele respective. Șeful Secției Construcții este persoana ale cărei atribuții de bază sunt întocmirea/avizarea planurilor anuale de reparații și autorizarea lucrărilor.

30 <https://www.moldovacurata.md/public/index.php/judecator-de-la-comrat-firme-nedeclarete-si-o-piata-comerciala-cumparata-de-la-un-fost-deputat-pldm-1-1127>

31 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

32 <https://jco.instante.justice.md/content/lista-judec%C4%83torilor>

33 <https://www.jurnal.md/ro/news/95f8e0cff9f60a38/firmele-sefului-sectiei-construcției-telenesti-favorite-la-concursurile-de-achiziții-organizate-in-raion-investigație.html>

REACȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat³⁴.

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută.*

11. „Moșia judecătorului Țurcan. Tranzacția dintre mama judecătorului și vecina ei”³⁵

(27 aprilie 2018, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că Ion Țurcan, fost președinte al Judecătoriei Centru din Chișinău, promovat în anul 2017 la Curtea de Apel Chișinău, locuiește într-un imobil de lux, neînregistrat în registrele cadastrale. Casa nu se regăsea în declarațiile de avere și interese personale ale magistratului și a fost construită pe două terenuri alăturate, achiziționate de mama judecătorului, medic de familie la Șoldănești, dar și pe un teren alăturat, bun public, nici el înregistrat la Cadastru. Jurnaliștii l-au surprins pe Ion Țurcan ieșind din acea casă. Judecătorul le-a spus atunci că urmează să cumpere oficial acel imobil: „Săptămâna aceasta noi o procurăm... Terenul e procurat pe mama, după care mama a vândut. După asta, doamna cealaltă a cumpărat..., și nu s-a achitat până la urmă cu mama, și noi, respectiv... l-am luat”, a explicat acesta. În următoarea declarație de avere, cea pentru anul 2018, judecătorul și-a trecut în declarația de avere și interese, indicând că o deține în baza unui contract de comodat și a unui antecontract de vânzare/cumpărare.

REACȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat³⁶.

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută.*

12. „Sponsorii generoși ai judecătorilor”³⁷

(4 mai 2018, Anticorupție.md)

Investigația a arătat că zeci de judecători din Republica Moldova au obținut în anul 2017 cadouri scumpe de la părinți, socri sau alte rude, sub formă de apartamente, case sau bani. Unul dintre cei vizați a fost Vitalie-Silviu Midri-

34 Anexa 1. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

35 <https://www.zdg.md/editia-print/video-mosia-judecatorului-turcan-tranzactia-dintre-mama-judecatorului-si-vecina-ei>

36 Anexa 4. Răspunsul Autorității Naționale de integritate din 24.01.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

37 <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/sponsorii-generosi-ai-judecatorilor>

gan, judecător la judecătoria Chișinău, care a primit o donație de 20.000 de euro de la socrul său. Tot în anul 2017, judecătorul a primit dreptul de a locui într-un imobil cu două niveluri, situat pe strada Lacului din centrul Capitalei și înregistrat pe numele socrului său, care oficial nu deține afaceri în Moldova. „Imobilul e nefinalizat. Socrul e om de afaceri în Rusia. Casa e a lui. Noi locuim temporar”, le-a spus judecătorul jurnaliștilor.

În luna mai 2018, Vitalie-Silviu Midrigan a demisionat din funcția de judecător. El a fost angajat, la scurt timp, la întreprinderea de stat „Moldatsa”, acolo unde a activat și înainte de a deveni judecător.

REACȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat³⁸.

POZIȚIE: *Demisie din sistem*, din motive ce nu au legătură cu investigația jurnalistică. S-a reîntors la Moldatsa, întreprindere de stat unde a activat anterior.

13. „Cum s-a pricopsit un secretar de stat de la Ministerul Economiei și Infrastructurii cu un bloc de locuit”³⁹

(6 iunie 2018, Anticoruptie.md)

Investigația a arătat că Vitalie Iurcu, atunci secretar de stat la Ministerul Economiei și Infrastructurii, deținea o treime din apartamentele unui bloc ridicat pe un teren cumpărat de el în anul 2014. Proiectul imobiliar a fost realizat în baza unui contract „de societate civilă” cu o companie de construcții și a fost dat în exploatare în 2017. Vitalie Iurcu a declarat pentru jurnaliști că singura investiție făcută de el a fost suma de 400.000 de lei, cu care a procurat terenul. Pe parcursul anului 2017 acesta, împreună cu soția au devenit proprietarii a 27 de apartamente, cu suprafața cuprinsă între 38,8 și 85,1 metri pătrați, opt debarale, șase garaje și un spațiu comercial de 166 de metri pătrați, evaluat cadastral la 1,2 milioane de lei. Acestea au fost indicate în declarația sa de avere pentru anul 2017, însă datele de la Cadastru au arătat că Vitalie Iurcu a omis să indice și o debara de 3,4 metri pătrați și două apartamente, de 85,1, respectiv 61,2 metri pătrați. Imobilele respective au fost vândute în ianuarie 2018. „La momentul depunerii declarației de avere și interese pentru 2017,

38 Anexa 4. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 24.02.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

39 <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/integritate/cum-si-a-ridicat-secretarul-de-stat-vitalie-iurcu-un-bloc-de-locuit-pe-locul-unui-stadion>

cele două apartamente și debaraua nu aveau cum să figureze în declarație, întrucât, la data depunerii acesteia (30 martie 2018), bunurile nu figurau în Registrul bunurilor cadastrale, pentru că au fost vândute în ianuarie 2018. Aceste venituri vor fi indicate în declarația pentru anul 2018”, a declarat Vitalie Iurcu jurnaliștilor. El a plecat din funcția de secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în iunie 2019, după plecarea de la guvernare a Partidului Democrat din Moldova.

REAȚIE: *Lipsă reacție.* ANI nu s-a autosesizat⁴⁰.

POZIȚIE: *A plecat din funcție* pentru că Guvernul Filip a demisionat.

14. „Afacerea ascunsă a unei familii de șefi la stat și casa donată de rude”⁴¹

(5 iulie 2018, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că Vitalie Pavlov, administratorul Întreprinderii de Stat Editura de Imprimare „Statistica” și soția sa, Ludmila Pavlov, șefă adjunctă a Direcției analiză, monitorizare și evaluarea politicilor din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, cumulau calitatea de angajați la stat cu cea de administratori ai afacerii private înregistrate pe numele fiului lor, Igor Pavlov, și anume al unui restaurant din suburbia Durlești a mun. Chișinău. Construcția restaurantului a început pe când fiul avea 19 ani și era student. Jurnaliștii au arătat că soții Vitalie și Ludmila Pavlov, ambii angajați la stat, locuiesc într-un imobil de lux din Durlești, care le fusese donat de familia fratelui Ludmillei Pavlov, care au locuit toată viața în satul Japca, Florești. Vitalie Pavlov a evitat să discute cu jurnaliștii.

Centrul Național Anticorupție a anunțat, prin e-mail, Ziarul de Gardă, la 24 ianuarie 2020, că în anul 2018, la CNA a ajuns un demers al Procuraturii Anticorupție privind examinarea articolului „Afacerea ascunsă a unei familii de șefi la stat cu casă donată de rude” în care a fost vizat șeful „Editura de imprimare statistică”, Vitalie Pavlov. În cadrul examinării, nu au fost depistate încălcări ale legislației în vigoare, a menționat instituția. Vitalie Pavlov este, în continuare, administrator al întreprinderii de stat „Statistica”.

40 Anexa 4. Răspunsul Autorității Naționale de integritate din 24.02.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

41 <https://www.zdg.md/editia-print/investigatii/afacerea-ascunsa-a-unei-familii-de-sefi-la-stat-si-casa-donata-de-rude>

REAȚIE: *Control CNA* soldat cu clasarea cauzei.

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută.*

15. „O relație ascunsă din justiție, negată de judecător, dar deconspirată de mama sa”⁴²

(2 august 2018, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că între Igor Mânăscuță, judecător la Curtea de Apel Chișinău, și un avocat cu o experiență de peste 15 ani în domeniu, Vladimir Volcov, există o relație de rudenie, care nu a fost declarată corespunzător, în baza legislației privind conflictul de interese, atunci când judecătorul a examinat cel puțin un dosar cu participarea avocatului. Jurnaliștii au demonstrat că Igor Mânăscuță i-a dat câștig de cauză lui Vladimir Volcov într-un dosar civil, în care ultimul avea calitatea de reclamant. Judecătorul a negat relația de rudenie atât într-un răspuns către Ziarul de Gardă, cât și către Consiliul Superior al Magistraturii.

După apariția articolului, cazul a fost examinat de către Colegiul Disciplinar al CSM⁴³. După mai multe ședințe și plângeri ale familiei, Plenul Colegiului Disciplinar a decis, în luna februarie 2019, că judecătorul Igor Mânăscuță nu a încălcat legislația. Membrii Plenului au ajuns la concluzia că, deși relația dintre judecător și avocat a fost confirmată în înregistrări audio și video de către mama magistratului, acestea nu pot fi considerate probe, „deoarece sursa și modalitatea de obținere a acestora sunt contrare ordinii stabilite într-un stat democratic”.

REAȚIE: *Control inițiat de CSM.*

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută.*

42 <https://www.zdg.md/importante-2/o-relatie-ascunsa-din-justitie-negata-de-judecator-dar-deconspirata-de-mama-sa>

43 <https://www.zdg.md/importante-2/colgiul-disciplinar-despre-relatia-de-rudenie-dintre-un-judecator-si-un-avocat-sursa-si-modalitatea-de-obtinere-a-acestor-probe-sunt-contrare-ordinii-stabilite-intr-un-stat-democratic>

16. „Paradisul Oligarhului”⁴⁴

(5 septembrie 2018, RISE Moldova)

Investigația a arătat că familia fostului vicepreședinte al Parlamentului, Vladimir Plahotniuc, deținea proprietăți peste hotarele Republicii Moldova, pe care însă nu le-a indicat în declarațiile sale de avere. Unul dintre imobile se află în Elveția, pe malul lacului Geneva. ANI s-a autosesizat și a inițiat o verificare. „În cadrul verificării s-a stabilit că la 11 august 2015 dl Plahotniuc Vladimir a depus declarația cu privire la venituri și proprietate la încetarea mandatului de deputat. În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acestora. Din motiv că au trecut mai mult de 3 (trei) ani de la data încetării exercitării funcției de demnitate publică inspectorul de integritate a refuzat inițierea controlului averii și intereselor personale în privința dlui Plahotniuc Vladimir prin procesul-verbal nr. 84/05 din 28 septembrie 2018”, a comunicat Autoritatea Națională de Integritate⁴⁵.

REAȚIE: *Autosesizare ANI*, soldată cu refuz de a iniția un control.

POZIȚIE: *Vladimir Plahotniuc și-a dat demisia din Parlament* după ce a plecat din țară, iar pe numele său au fost deschise dosare penale.

17. „Daruri pentru procurorii care îmi verifică activitatea”⁴⁶

(20 septembrie 2018, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că administrația publică locală din orașul Codru, municipiul Chișinău, a oferit terenuri care valorează câteva zeci de mii de euro familiilor a doi foști șefi ai Procuraturii sectorului Centru: Nicolae Geru și Ion Dulgheru, instituție care era abilitată să examineze legalitatea activității autorității publice locale, inclusiv plângerile cetățenilor care vizau activitatea primăriei și a consiliului local. Terenul pe numele familiei Dulgheru a fost înregistrat pe fratele lui Ion, Andrei, și el procuror în cadrul Procuraturii mun. Chișinău.

Terenurile au fost oferite celor doi procurori gratuit, după ce câte un membru

44 <https://www.rise.md/articol/video-paradisul-oligarhului/?lang=ru>

45 Anexa 5. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acce la informație a portalului Moldova Curată.

46 <https://www.zdg.md/editia-print/investigatii/daruri-pentru-procurorii-care-imi-verifica-activitatea>

al familiilor lor și-au perfectat vize de reședință în imobilele unui consilier local din comuna Codru, suburbie a municipiului Chișinău. De facto, ambele familii locuiesc în orașul Chișinău, acolo unde dețin imobile. În discuția cu jurnaliștii, și primarul, și cei doi procurori au susținut că procedura a fost în conformitate cu legislația. Probabil că legea le permite, dar asta trebuie specificat că e nevoie de îmbunătățit legislația.

REACȚIE: *Anchetă internă a PG, soldată cu clasarea cazului*⁴⁷.

POZIȚIE: *Rămași în funcțiile de procurori.*

18. „Primăria rudelor la Bogzești”⁴⁸

(12 octombrie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că primarul comunei Bogzești din raionul Telenești, Vasile Ozun, o avea în subordonare la Primărie pe sora sa, în poziția de contabilă-șefă, pe cumnatul său îl angajase în calitate de șofer, iar doi dintre consilierii locali erau și angajați ai firmelor sale. În privința lui Vasile Ozun și surorii sale, în anul 2016, Comisia Națională de Integritate constatare încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, însă conflictul nu a fost soluționat. Vasile Ozun a refuzat să acorde vreun comentariu jurnaliștilor referitor la acest subiect. De asemenea, prima parte a acestei investigații, publicată la 19 septembrie 2018, a arătat că singura firmă care execută lucrări de construcții pe teritoriul Primăriei Bogzești aparține fiului primarului Vasile Ozun.

În luna decembrie 2018, ANI a anunțat⁴⁹ că efectuează un control, în baza sesizării portalului Moldova Curată. În ianuarie 2020 ANI anunță că se află „la etapa analizei materialelor acumulate”⁵⁰.

REACȚIE: *Control ANI, la sesizare, în derulare.*

POZIȚIE: *Reales pentru un nou mandat de primar în octombrie 2019.*

47 Anexa 6. Răspunsul Procuraturii Generale din 14.02.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

48 <https://www.moldovacurata.md/primaria-rudelor-la-bogzesti-1-1117>

49 Anexă 7. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 5.12.2018 la sesizarea portalului Moldova Curată.

50 Anexă 8. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 4.02.2020 la cererea de acces la informație a portalului Moldova Curată.

19. „Posibil conflict de interese la Căușeni: primăria orașului încheie contracte cu firmele soției și socrului primarului”⁵¹

(8 noiembrie 2018, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că primarul orașului Căușeni, Grigore Repeșciuc, a încheiat, în anii 2016 și 2017, cu firmele administrate de soția primarului și de socrul acestuia contracte în valoare de aproximativ un milion de lei, pentru servicii de „divertisment pentru copii” și servicii de asigurare a iluminatului stradal. Primarul le-a declarat jurnaliștilor că actele au fost avizate de Agenția Achiziții Publice și că astfel, tranzacțiile au fost calificate legale.

ANI a pornit un control la cererea Procuraturii Anticorupție (care a fost sesizată asupra acestui caz de portalul Moldova Curată) și la sesizarea portalului Moldova Curată. În luna august 2019 ANI a constatat⁵² că Grigore Repeșciuc a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese.

REAȚIE: *Control ANI*, la sesizare. Dosarul este în instanța de judecată.

POZIȚIE: *Deputat în Parlament.*

20. „Casa de lux, banii de la nuntă, tranzacțiile și cariera unei dinastii de judecători”⁵³

(6 decembrie 2018, Ziarul de Gardă)

Jurnaliștii au analizat averea și ascensiunea în carieră a unei familii de judecători: Ion Guzun de la CSJ, soția sa, Maria Guzun, de la Curtea de Apel Chișinău și Denis Guzun, fiul celor doi, pe atunci, proaspăt judecător la Judecătoria Chișinău. Investigația a arătat că Denis Guzun, care până a deveni judecător a fost greșier, era implicat în tranzacții imobiliare încă din perioada studenției. El conducea un Mercedes evaluat la 30 de mii de euro și susținea că a câștigat, la nunta pe care a făcut-o în anul 2017, 110 mii de euro. Părinții săi, soții Ion și Maria Guzun, locuiesc într-o casă de lux, pe care au început s-o construiască în urmă cu 6 ani și despre care susțin în declarațiile de avere și interese

51 <https://www.moldovacurata.md/posibil-conflict-de-interese-la-causeni-primaria-orasului-incheie-contracte-cu-firmele-so-tiei-si-socrului-primarului-1-1113>

52 Comunicat al Autorității Naționale de Integritate din 14 august 2019, <http://ani.md/ro/node/814>

53 <https://www.zdg.md/importante-2/casadeluxauneidinastii>

că ar fi nefinalizată. De facto, imobilul este construit, dar nu este înregistrat în Registrul bunurilor cadastrale. „În declarațiile de avere aveți toată informația necesară referitor la veniturile noastre. Casa în acest moment nu este finalizată, deși construcția a început acum 6 ani, iar la finalizarea proiectului vor urma procedurile de dare în exploatare”, a comentat Maria Guzun pentru jurnaliștii publicației.

Într-un răspuns din 24 ianuarie 2020, ANI a anunțat că desfășoară un control în privința lui Denis Guzun⁵⁴.

REAȚIE: *Control ANI la autosesizare*, în derulare.

POZIȚIE: *Rămași în funcțiile deținute.*

21. „Casa de lux și zona de agrement din proprietatea familiei unui șef de guvern anchetat penal pentru corupere pasivă”⁵⁵

(7 martie 2019, Ziarul de Gardă)

Investigația a arătat că Veaceslav Potop, director adjunct al Agenției pentru Supraveghere Tehnică (AST), anchetat în acea perioadă pentru corupere pasivă, care a activat în cea mai mare parte a carierei sale în funcții bugetare, deține bunuri acărora valoare depășește, aparent, veniturile legale. Soții Potop declarau o casă de locuit evaluată la 35 de mii de euro, dar care, în realitate, costă peste 150 de mii de euro. Jurnaliștii au mai constatat că Veaceslav Potop nu a indicat în declarația de avere și interese pentru anul 2017 faptul că soția sa, Lilia Potop, era fondatoare la compania „Crisanprim” SRL, care gestiona, la Vadul lui Vodă, pe malul Nistrului, o vilă cu saună, foisoare și un cort pentru evenimente în aer liber. Veaceslav Potop a evitat atunci să discute cu jurnaliștii, motivând cu faptul că are interdicție de la procurori de a face declarații. La 27 septembrie 2019 el a demisionat din funcția de șef adjunct al AST.

La 24 ianuarie 2020, CNA a informat ZdG, prin e-mail, că faptele expuse în investigație sunt investigate în cadrul unei cauze penale. Urmărirea penală nu s-a încheiat.

54 Anexa 4, răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 24.01.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

55 <https://www.zdg.md/editia-print/investigatii/video-casa-de-lux-si-zona-de-agrement-din-proprietatea-familiei-unui-sef-din-guvern-anchetat-penal-pentru-corupere-pasiva>

REAȚIE: *Investigație penală a CNA*, în derulare.

POZIȚIE: *A demisionat în perioada în care pe numele său urmărirea penală* era în derulare. A plecat din funcția din inițiativă proprie fără să anunțe motivele.

22. Cum și-a amenajat un maior de poliție un apartament cu comodități chiar la locul de muncă⁵⁶

(12 aprilie 2019, Anticorupție.md)

Investigația a demonstrat, inclusiv cu probe video, că șeful Sectorului de poliție nr.1 al Inspectoratului de poliție Buiucani, Nicolae Cornescu, a ocupat un spațiu de 38 de metri pătrați din imobilul care găzduiește secția de poliție. Acolo și-a amenajat un apartament în care locuia de 10 ani împreună cu familia. Jurnaliștii au constatat că imobilul ar fi fost ocupat abuziv, cu acordul tacit al superiorilor.

În investigație se mai spune că în declarația de avere și interese personale depusă de Nicolae Cornescu pentru anul 2018 nu se regăsesc nici locuința din sectorul de poliție și nici automobilul de lux.

REAȚIE: *Control ANI, la sesizare*⁵⁷, în derulare.

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută*

23. Bogăția camuflată a procurorului municipiului Chișinău⁵⁸

(22 aprilie 2019, Anticorupție.md)

Investigația a dezvăluit că procurorul municipiului Chișinău, Ștefan Șaptefrăț, a construit în mai puțin de un an o casă spațioasă în localitatea Chelțuitori din comuna Tohatin, suburbie a Capitalei. Imobilul a fost înscris pe numele fiicei sale, Maria, care, la fel ca și soțul ei, este angajată la stat.

56 <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/video-cum-si-a-amenajat-un-maior-de-politie-un-apartament-cu-comoditati-chiar-la-locul-de-munca>

57 <https://anticoruptie.md/ro/dosare-de-coruptie/seful-sectorului-de-politie-care-si-a-amenajat-apartament-la-locul-de-munca-a-ajuns-sub-lupa-autoritatii-nationale-de-integritate>

58 <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/video-bogatia-camuflata-a-procurorului-municipiului-chisinau>

Contactat de jurnaliști, procurorul Șaptefraț a recunoscut că imobilul a fost construit pentru fiica sa și că a contribuit nemijlocit la construcție. Într-un răspuns din 24 ianuarie 2020⁵⁹, ANI a anunțat că s-a autosesizat și a inițiat un control pe acest caz.

REAȚIE: *Control ANI, la autosesizare, în derulare.*

POZIȚIE: *Rămas în funcția deținută.*

24. „De la Filip pentru cuscri: Fără număr de la AIPA!”⁶⁰

(6 iunie 2019, Anticorupție.md)

Investigația a descris cum cuscrul primului ministru Pavel Filip (ajuns la conducerea Guvernului la începutul anului 2016) a beneficiat de subvenții mari de la stat pentru dezvoltarea afacerii sale după anul 2016, când cei doi au devenit rude. Potrivit jurnaliștilor, lista beneficiarilor AIPA a arătat că firma „Monicol” SRL a început să primească subvenții din anul 2014, însă cea mai mare parte a banilor – 3.903.829 de lei sau 93,3% – i-a primit din 2016, anul căsătoriei copiilor omului de afaceri Dumitru Vicol și premierului Pavel Filip. „Nu vă răspund la nicio întrebare”, le-a răspuns jurnaliștilor Dumitru Vicol, proprietarul firmei „Monicol”, iar Pavel Filip a negat că ar fi influențat, din activitatea sa de premier, activitatea firmei cuscrului său. La solicitarea Ziarului de Gardă, CNA (răspuns prin e-mail din 24 ianuarie 2020) și PG au anunțat că nu au pornit nici o investigație în baza faptelor descrise în articol.

La data realizării studiului, Pavel Filip este deputat. Guvernul condus de el a demisionat după alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

REAȚIE: *Lipsă reacție.*

POZIȚIE: *Pavel Filip a plecat din funcția de prim-ministru pentru că întreg cabinetul de miniștri a demisionat, după formarea în Parlament a unei noi coaliții majoritare.*

59 Anexa 4. Răspunsul Autorității Naționale de Integritate din 24.01.2020 la cererea de acces la informație a Ziarului de Gardă.

60 <https://anticorupție.md/ro/investigatii/achizitii-publice/de-la-filip-pentru-cuscri-fara-numar-de-la-aipa>

25. „Deputatul Ghenadie Buza și-a construit drum până la poartă din banii destinați întreținerii drumurilor din raionul Hâncești”⁶¹

(11 iunie 2019, MoldovaCurata.md)

Investigația a arătat că la sfârșitul anului 2018 Consiliul Raional Hâncești a votat două modificări la Hotărârea privind bugetul raionului pentru anul 2018, prin care a alocat bani pentru reparația străzii George Enescu din or. Hâncești, stradă pe care locuia președintele raionului, Ghenadie Buza. Banii au fost redistribuiți din fondul destinat reparației drumurilor din raion și din venitul obținut din privatizarea unor clădiri. Ghenadie Buza a avizat actele din dosarul reparației drumului și a încheiat contractul cu antreprenorul.

ANI a pornit un control la sesizarea portalului Moldova Curată⁶². În luna februarie 2020 inspectorii de integritate se aflau la etapa „acumulării materialului probator”⁶³.

La data realizării studiului, Ghenadie Buza este deputat, ales pe circumscripția Hâncești la alegerile din 24 februarie 2019.

REACȚIE: *Control ANI, la sesizare*, în derulare.

POZIȚIE: *Ghenadie Buza a demisionat din funcția* de președinte de raion după ce a devenit deputat în Parlamentul R. Moldova.

26. Afacerea camuflată a procurorului Chitoroagă de lângă pădurea de la Năpădeni”⁶⁴

(19 iulie 2019, Anticorupție.md)

În investigație se arată că procurorul Nicolae Chitoroagă, președinte al Colegiului de Disciplină și Etică al Procurorilor, care a condus Procuratura pentru

61 <https://agora.md/stiri/58121/deputatul-ghenadie-buza-si-a-construit-drum-pana-la-poarta-din-banii-destinati-intretinere-ri-drumurilor-din-r--hincesti>

62 <https://www.moldovacurata.md/al-doilea-deputat-democrat-verificat-de-ani-la-capitolul-conflict-de-interese-ghenadie-buza-deputat-de-hancesti-1-996>

63 Anexa 9. Răspunsul ANI din 4.02.2020 la cererea de acces la informații a portalului Moldova Curată.

64 <https://anticoruptie.md/ro/investigatii/justitie/video-afacerea-camuflata-a-procurorului-chitoroaga-de-langa-padurea-de-la-napadeni>

Combaterea Crimei Organizate și Cazuri Excepționale (PCCOCS) până în iunie 2019, ar deține o afacere în piscicultură pe teritoriul satului Năpădeni, raionul Ungheni, înregistrată oficial pe numele fratelui său. Jurnaliștii au sugerat că afacerea ar fi fost preluată, în anul 2005, printr-o schemă frauduloasă, de la frații Mardari din satul Năpădeni, care susțin că au fost înșelați de procuror și de rudele acestuia.

După publicare, Procuratura Anticorupție s-a autosesizat și a pornit un dosar penal⁶⁵, iar în noiembrie 2019 a anunțat că Nicolae Chitoroagă a fost reținut. PA a anunțat că Nicolae Chitoroagă, împreună cu fratele și nașul său de comunie sunt cercetați pe faptul îmbogățirii ilicite. În decembrie 2019, Nicolae Chitoroagă a fost eliberat din arest. Dosarul penal în care acesta figurează se afla, în momentul elaborării acestui studiu, la faza urmăririi penale.

Nicolae Chitoroagă a fost suspendat din funcția de procuror la începutul lunii decembrie 2019. În luna ianuarie 2020 el a depus cerere de demisie din organele procuraturii⁶⁶.

REAȚIE: *Dosar penal*, la autosesizare, inițiat de PA, pe faptul îmbogățirii ilicite, în derulare.

POZIȚIE: *Nicolae Chitoroagă a scris cerere de demisie* din sistem în ianuarie 2020, în timp ce era anchetat penal pentru îmbogățire ilicită și la scurt timp după finalizarea controlului la PCCOCS, dispus de procurorul general.

65 <https://anticoruptie.md/ro/dosare-de-coruptie/efectele-unei-investigatii-jurnalactice-nicolae-chitoroaga-fostul-sef-al-pc-cocs-retinut-pentru-72-de-ore>

66 <https://www.zdg.md/stiri/stiri-justitie/lista-completa-si-detalii-despre-procurorii-pa-si-pccocs-care-au-plecat-din-sistem-dupa-controalele-pg?fbclid=IwAR0VjAuYNV5w-D9OGtHltkap8ACBoqK83xq37iezfevj8iWI8ITWXqmrK2U>

Tabel 1. Sinteza studiilor de caz

SUBIECT	REAȚIE	POZIȚIE
1. Sergiu Arnăuț	Lipsă reacție	Suspendat (din alte motive)
2. Stela Grigoraș	Lipsă reacție	Demisie din alte motive
3. Angajați CNA	Anchetă internă	Demisii din alte motive
4. Pavel Rusu	Anchetă internă/Cauză penală	Promovat
5. Ghenadie Tanas	Anchetă internă	Promovat
6. Iraida Bînzari	Lipsă reacție	Demisie din alte motive
7. Alexandru Botnari	Lipsă reacție	Reales
8. Alexandru Chendighilean	Lipsă reacție	Demisie din alte motive
9. Valeriu Hudoba	Lipsă reacție	Rămas în funcție
10. Iacob Stegărescu	Lipsă reacție	Rămas în funcție
11. Ion Țurcan	Lipsă reacție	Rămas în funcție
12. Silviu Midrigan	Lipsă reacție	Demisie din alte motive
13. Vitalie Iurcu	Lipsă reacție	Demisie din alte motive
14. Vitalie Pavlov	Control CNA	Rămas în funcție
15. Igor Mănăscuță	Control CSM	Rămas în funcție
16. Vladimir Plahotniuc	Control ANI, autosesizare	Demisie din alte motive
17. Nicolae Geru, Ion și Andrei Dulgheru	Anchetă internă	Rămași în funcție
18. Vasile Ozun	Control ANI, la sesizare	Reales
19. Grigore Repeșciuc	Control ANI, la sesizare	Ales deputat
20. Denis Guzun	Control ANI, autosesizare	Rămas în funcție
21. Veaceslav Potop	Control CNA, autosesizare	Demisie din alte motive
22. Nicolae Cornescu	Control ANI, la sesizare	Rămas în funcție
23. Ștefan Șaptefrați	Control ANI, autosesizare	Rămas în funcție
24. Pavel Filip	Lipsă reacție	Demisie din alte motive
25. Ghenadie Buza	Control ANI, la sesizare	Ales deputat
26. Nicolae Chitoroagă	Dosar penal, autosesizare	Demisie din alte motive

4. CAPITOLUL II: Constatări. Analiza datelor

4.1. Existența unei reacții

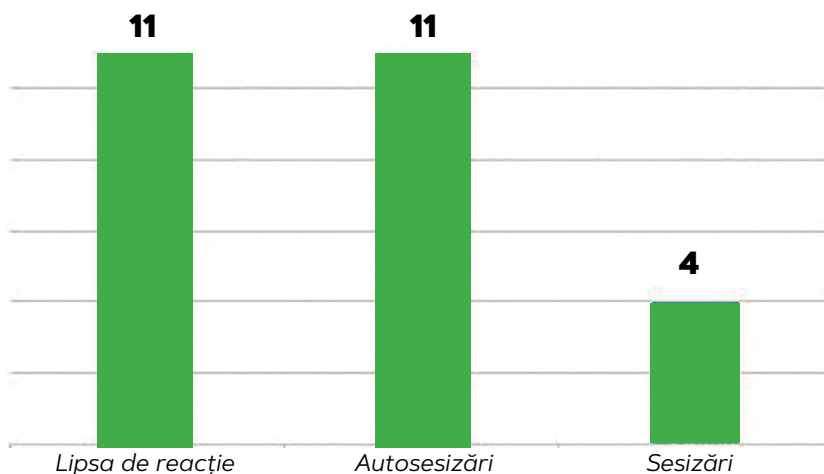
În urma sistematizării datelor din analiza calitativă (studiile de caz – Cap. I, Tabelul 1), indicatorii cantitativi arată astfel:

- Numărul de investigații monitorizate – 26;
- Numărul de investigații la care nu a existat o reacție – 11.

Numărul controalelor în care a existat o reacție (sub formă de anchetă internă, control al organelor de drept cu scopul de a iniția o anchetă, control al ANI) – 15, dintre care 11 au fost în baza autosesizării și 4 – în baza sesizărilor.

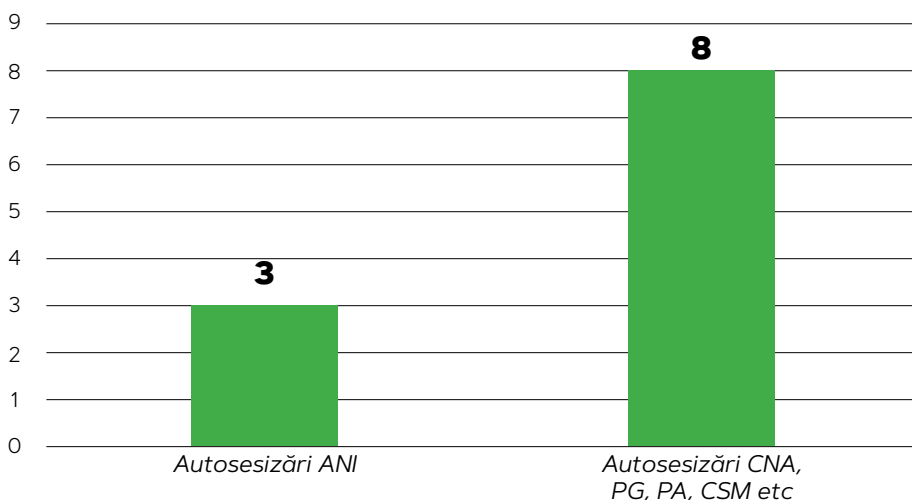
Astfel, analiza relevă că în mai puțin de jumătate din numărul de investigații monitorizate a urmat o reacție (autosesizare) a instituțiilor abilitate cu atribuții de control. În 4 cazuri persoane terțe sau mass-media au făcut sesizări către autorități în baza faptelor descrise în investigații.

Figura 1. Numărul de autosesizări din totalul de 26 de investigații

Din numărul total de *autosesizări* – 11 din partea instituțiilor abilitate ale statului, Autoritatea Națională de Integritate (ANI) s-a autosesizat în 3 cazuri (cazurile Vladimir Plahotniuc, Denis Guzun și Ștefan Șaptefrați). În restul cazurilor prin autosesizare au fost inițiate anchete interne sau verificări ale CNA, PG și PA. Cele 4 controale desfășurate de ANI sunt drept răspuns la sesizările portalului Moldova-Curata.md (cazurile Vasile Ozun, Grigore Repeșciuc și Ghenadie Buza) și la sesizarea depusă de o persoană terță (cazul Nicolae Cornescu).

Figura 1. Numărul de autosesizări pe instituții

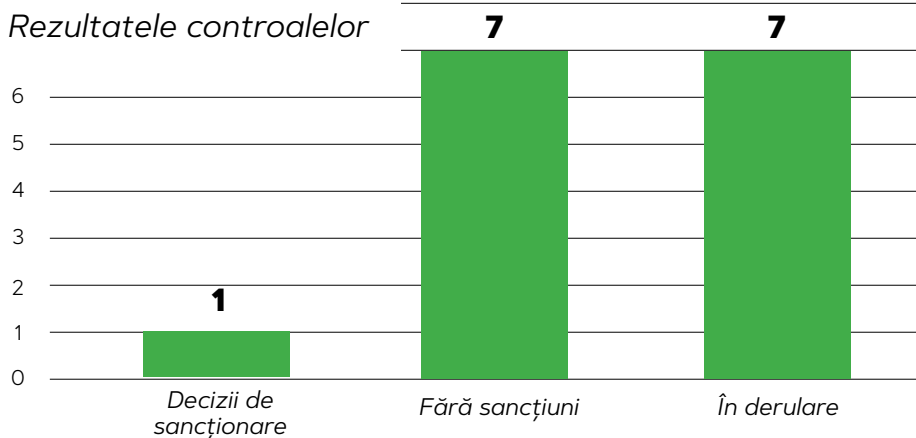

4.2. Rezultatele controalelor

Din cele 15 controale/anchete interne/cauze penale pornite, 7 s-au încheiat fără sancțiuni. În răspunsurile oferite instituțiile statului au confirmat faptele descrise de jurnaliști, dar au constatat, după verificări, că ele nu constituie încălcări de lege. În alte 7 cazuri, controalele sunt în proces de derulare. Un singur control s-a încheiat cu aplicarea unei sancțiuni: cazul Grigore Repeșciuc, în privința căruia ANI a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, însă actul de constatare nu este definitiv, el fiind atacat în instanța de judecată.

Tabel 2. Rezultatele controalelor

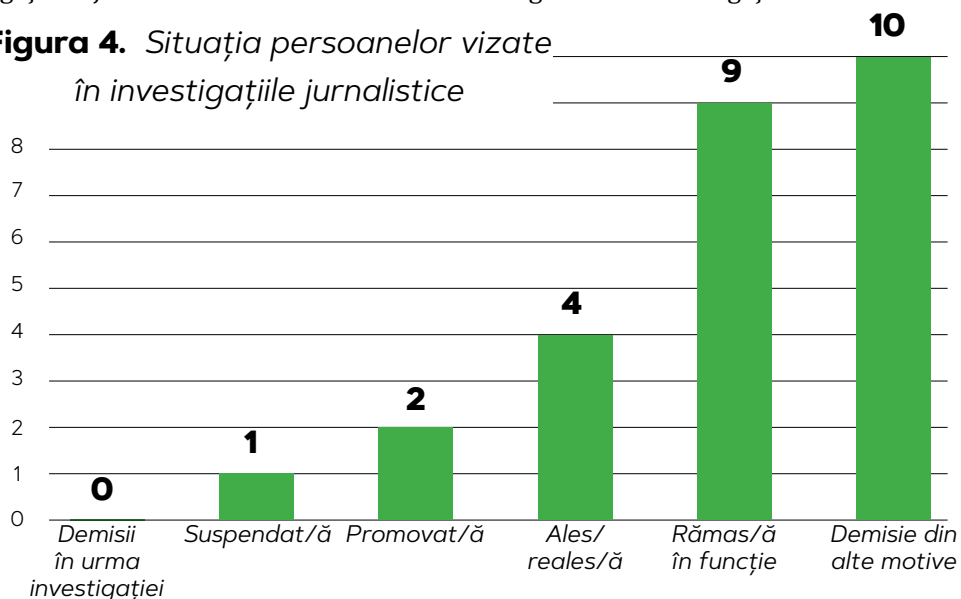
SUBIECT	CONTROL		POZIȚIE
	Instituție	Rezultat	
1. Angajați CNA	CNA, anchetă internă	Fără sancțiuni	Demisii din alte motive
2. Pavel Rusu	Primăria Chișinău, anchetă internă/ PA	Fără sancțiuni	Promovat
3. Ghenadie Tanas	CNA, anchetă internă	Fără sancțiuni	Promovat
4. Vitalie Pavlov	CNA, control	Fără sancțiuni	Rămas în funcție
5. Igor Mânăscurtă	CSM, control	Fără sancțiuni	Rămas în funcție
6. Vladimir Plahotniuc	ANI, control	Fără sancțiuni	Demisie din alte motive
7. Nicolae Geru, Ion și Andrei Dulgheru	PG, anchetă internă	Fără sancțiuni	Rămași în funcție
8. Vasile Ozun	ANI, control	În derulare	Reales
9. Grigore Repeșciuc	ANI, control	Decizie de sancționare	Ales deputat
10. Danis Guzun	ANI, control	În derulare	Rămas în funcție
11. Veaceslav Potop	CNA, dosar penal	În derulare	Demisie din alte motive
12. Nicolae Cornescu	ANI, control	În derulare	Rămas în funcție
13. Ștefan Șaptefrați	ANI, control	În derulare	Rămas în funcție
14. Ghenadie Buza	ANI, control	În derulare	Ales deputat

Figura 3.

4.3. Situația persoanelor vizate în investigațiile jurnalistice

Datele sistematizate arată că cea mai mare parte a persoanelor vizate în investigațiile jurnalistice monitorizate, presupuse că ar avea probleme de integritate, nu au fost avansate în funcții, dar nu au fost nici demise sau retrogradate. Astfel, nu există nici un caz documentat de demisie ca urmare a faptelor descrise de jurnaliști. În 10 cazuri persoanele vizate au demisionat din funcțiile deținute la momentul apariției investigațiilor jurnalistice din motive care nu au legătură cu investigațiile: s-a schimbat

Figura 4. Situația persoanelor vizate în investigațiile jurnalistice

guvernarea, au depus cereri de demisie invocând motive personale etc. În 9 cazuri persoanele au rămas în funcțiile deținute. Patru persoane au fost realese sau alese în alte funcții, **două persoane au fost promovate la funcții mai înalte**, iar o persoană este suspendată din funcție din motive ce nu au legătură cu investigația.

4.4. Repere comparative

Raportat la studiul precedent în care a fost documentată reacția autorităților la investigațiile jurnalistice⁶⁷, rezultatele prezentului studiu arată o reacție mai slabă a autorităților decât la investigațiile monitorizate în perioada ianuarie 2014 – iunie 2017. Atunci obiect al analizei au fost 32 de investigații selectate după aceleași criterii și realizate de aceleași instituții ca și cele din prezentul studiu. Astfel, procentul cazurilor cu lipsă de reacție este acum mai mare – 42,3% față de 24% în 2017. De asemenea, numărul de cazuri în care CNI/ANI a desfășurat controale, la sesizare sau la autosesizare, este mai mare în studiul din 2017 – 10 cazuri, față de 7 cazuri în prezentul studiu. În cea ce privește demisiile, în precedentul studiu au fost documentate 3 demisii din funcțiile publice urmare a faptelor descrise în investigații, în prezentul studiu cifra fiind zero. În schimb, numărul persoanelor promovate în funcții deși au figurat în investigații jurnalistice ca având suspiciuni de lipsă de integritate este mai mic în prezentul studiu – 2, față de precedentul 8.

Tabel. 3

REPERE COMPARATIVE	Studiu 2017	Studiu 2019
Lipsă reacție	8 cazuri / 26%	11 cazuri / 42,3%
Control CNI/ANI (sesizări și autosesizări)	10 cazuri	7 cazuri
Control CNA, PA,PG etc. (sesizări și autosesizări)	13 cazuri	8 cazuri
Demisii ca urmare a investigațiilor	3 cazuri	0 cazuri
Promovări în funcții	8 cazuri	2 cazuri

67 Studiu 2017, p. 26, https://www.soros.md/files/publications/documents/Studiu-reactia_institutiilor_publice_la_investigatiile_jurnalistice.pdf

5. CONCLUZII

- Instituțiile statului nu au reacționat în cazul a 11 din cele 26 de investigații analizate în acest studiu. Deși în majoritatea cazurilor pot fi constatate bănuieli rezonabile privind existența unor conflicte de interese sau nedeclararea corespunzătoare a veniturilor și proprietăților, ANI, instituția responsabilă prin lege să verifice aceste circumstanțe, nu a inițiat investigații pentru a verifica faptele expuse în investigațiile jurnalistice.
- În cel puțin trei cazuri lipsește autosesizarea ANI la investigațiile în care reprezentanți ANI au fost consultați de reporteri la etapa documentării și au fost citați în investigații spunând că situațiile descrise reprezintă cazuri de conflicte de interese sau nedeclarare a averii (Exemple: cazurile Stela Grigoraș, Alexandr Chendighilean, Valeri Hudoba).
- Un grad mai sporit de receptivitate au avut CNA și PG/PA, care au inițiat 8 controale/anchete interne/dosare penale.
- Reacția neuniformă a instituțiilor față de faptele descrise de jurnaliști, presupus ilegale, indică asupra unor factori obiectivi și subiectivi care le-au influențat acțiunile: procesul de reformare prin care a trecut Autoritatea Națională de Integritate și insuficiența de inspectori de integritate; încrederea scăzută a instituțiilor în faptele descrise de jurnaliști; neidentificarea de către instituții a unor bănuieli rezonabile de încălcare a legislației de către persoanele vizate în investigații; poziția politică a persoanei vizate și a partidului acesteia în algoritmul guvernării la momentul descrierii faptelor.
- Din cele 15 controale/anchete inițiate (11 autosesizări și 4 sesizări), 7 s-au încheiat fără decizie de sancționare, constatându-se lipsa încălcării de lege, dar confirmându-se faptele descrise de jurnaliști. Alte 7 controale sunt în derulare și doar într-un caz există o decizie a ANI (cazul Grigore Repeșciuc) prin care persoana este recunoscută responsabilă de încălcarea legislației (încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese).
- În baza faptelor descrise în investigațiile analizate, instituțiile de drept au inițiat o singură cauză penală, pe numele procurorului Nicolae Chitoroagă, învinuit de îmbogățire ilicită, iar într-un alt dosar penal deschis până la apariția investigației, este verificată averea lui Veaceslav Potop.

- O parte din instituțiile publice continuă să nu ia în calcul problemele de integritate semnalate de presă la numirea sau promovarea în funcții. În pofida existenței, la majoritatea instituțiilor, a codurilor interne de conduită sau a codurilor de etică, documente care conțin și prevederi referitoare la integritate, unele instituții continuă să invoce, drept motiv, justificarea că verificarea integrității funcționarilor este prerogativa exclusivă a ANI.
- Având în vedere că 9 persoane vizate în investigații au rămas în funcțiile deținute, adică nu au suportat nici o consecință în traseul lor profesional, 10 au demisionat din alte motive decât cele legate de faptele descrise în investigații, iar două persoane au fost promovate, se constată lipsa unui angajament real al instituțiilor de a descuraja angajarea persoanelor asupra cărora există suspiciuni de lipsă de integritate.

6. RECOMANDĂRI

Pentru instituțiile de stat

- În condițiile în care declară un angajament ferm în ce privește combaterea corupției, instituțiile abilitate cu funcții de control – ANI, CNA, PG, PA și altele – ar trebui să reacționeze adecvat la informațiile publicate de presă, în special de presa specializată pe jurnalism de investigație, care indică asupra lipsei de integritate a persoanelor aflate în funcții publice, fără să aștepte să fie sesizate. Acest fapt ar contribui la împiedicarea accederii în funcții publice a persoanelor lipsite de integritate și ar spori încrederea populației deopotrivă în organele de control și în mass-media ca instituție ce caută să afle adevărul și să scrie despre nedreptăți. De asemenea, reacția promptă a instituțiilor de stat ar da un semnal de încurajare către populație să raporteze presei orice abatere a funcționarilor/aleșilor.
- Autoritatea Națională de Integritate ar trebui să-și revadă practicile de monitorizare a presei cu scopul de a identifica posibile cazuri pentru inițierea controalelor.
- În cazul în care se autosesizează și pornesc verificări/controale/anchete, instituțiile statului ar trebui să anunțe public, transparent și argumentat, prin

intermediul comunicatelor sau conferințelor de presă, despre acțiunile întreprinse. Astfel, opinia publică ar primi dovezi clare de voință reală din partea autorităților de a investiga orice persoană, indiferent de apartenența politică sau de poziția în sistemul de administrare a treburilor publice.

- La promovarea angajaților sau la reconfirmarea în funcții, conducătorii de instituții ar trebui să ia în calcul informațiile documentate de jurnaliști și cele din actele de control întocmite în urma publicării investigațiilor.

Pentru organizațiile neguvernamentale

- ONG-urilor active în domeniul anticorupție și integritate li se recomandă să creeze parteneriate cu instituțiile media prin care să ceară instituțiilor abilitate să ia atitudine/să reacționeze prin verificări și investigații la faptele descrise de jurnaliști, să urmărească finalitatea acestor investigații și a procedurilor de recuperare a prejudiciilor cauzate intereselor statului.
- Reprezentanții societății civile și-ar putea asuma de sine stătător, și în afara unui parteneriat cu mass-media, monitorizarea periodică a modului cum instituțiile de stat reacționează la dezvăluirile din investigațiile jurnalistice, expedind sesizări sau solicitări de informație.

Pentru jurnaliști

- Jurnaliștii, nu doar cei specializați pe investigații, ar trebui să-și fortifice capacitățile de investigare a veniturilor și intereselor persoanelor cu funcții publice și a activității firmelor care prestează servicii pentru instituțiile de stat.
- Documentarea temeinică a mai multor cazuri de lipsă de integritate în sectorul public sau a cazurilor de abuz în administrarea treburilor publice ar putea pune o mai mare presiune pe autorități să elimine din administrația centrală și cea locală persoanele cu probleme de integritate.
- După publicarea investigațiilor, jurnaliștii ar trebui să urmărească reacția autorităților la faptele descrise.

ANEXE.

AUTORITATEA
NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel.(373 22) 820 617, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: ion.nicolae@ani.md

Nr. 09/ 360 din 04.02. 2020

Doamnei Viorica ZAHARIA

Redactoră, Moldovacurata.md

Asociația Obștească «Asociația Presei Independente» (API)

MD-2012, mun. Chișinău, str. București 41/5

Stimată doamnă,

Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a examinat solicitările, referitor la eventualele autosesizări în baza articolelor menționate de Dumneavoastră, înregistrate la ANI la 14.01.2020 cu numerele:

Nr. 178 în privința doamnei Stela Grigoraș, ministru și a domnului Anatol Mămăliga, secretar de stat;

Nr. 179 în privința domnului Alexandru Botnari, primar a Primăriei Hâncești;

Nr. 181 în privința domnului Iacob Stegărescu, șeful secției Construcții Telenești;

Nr. 182 în privința doamnei Iraida Bînzari, președintele raionului Fălești;

Nr. 183 în privința domnului Alexandr Chendighilean, șeful Direcției generale pentru complexul agroindustrial al autonomiei găgăuze;

Nr. 184 în privința domnului Sergiu Arnaut, judecător;

Nr. 185 în privința domnului Valeriu Hudoba, judecător, și Vă comunică.

În conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, controlul din oficiu se inițiază la sesizarea președintelui ori a vicepreședintelui Autorității sau a inspectorilor de integritate dacă se constată lipsa unor date din declarația de avere și interese personale, în cazul nedeunerii sau a depunerii tardive a declarației, precum și în baza unor informații publice.

În conformitate cu art. 31 și art.37 al Legii prenotate, drept temei pentru inițierea controlului (din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice) al averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor – servește existența bănuielii rezonabile în acest sens, pe care trebuie să o stabilească inspectorii de integritate.

Zilnic *Revista presei cu referire la subiectele de interes și competență a ANI și Notele privind eventualele autosesizări din oficiu* sunt transmise Inspectoratului de Integritate. Examinând materialele menționate, dacă inspectorii de integritate nu constată existența bănuielii rezonabile descrise supra sau dacă subiectele nu sunt de competența ANI, acestea, în conformitate cu legislația, nu au temei pentru a iniția proceduri de control.

Reieșind din aceste considerente, nu au fost inițiate proceduri de control în baza informațiilor publice menționate de Dumneavoastră în solicitare.

Cu respect,

Președinte

Rodica ANTOCI

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cse@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355CHISINAU
COURT OF APPEAL4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cse@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4.20/5.15-7 № 6.1/1.10.16

Doamnei Viorica Zaharia
redactor Moldovacurată
str. București 41/5, mun. Chișinău, MD 2012

La cererea Dvs. privind acces la informație, Curtea de Apel Chișinău Vă informează că, administrația instanței nu a luat careva atitudine vizavi de articolul publicat pe portalul Moldovacurată la data de 11.07.2017 în privința judecătorului Sergiu Arnaut or, conform competențele stabilite de lege, administrația instanței de judecată nu este competentă de a verifica sau controla averea și interesele personale ale subiecților declarării averii. În conformitate cu prevederile art. 28 al. 2 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul în baza unor informații publice se inițiază din oficiu de ANI iar conducerea entităților publice nu are obligația sesizării în astfel de cazuri.

Concomitent Vă informăm că, la moment, activitatea judecătorului Curții de Apel Chișinău, Sergiu Arnaut, nu este încetată, dar este suspendată în temeiul hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu nr. 813/36 din 12.12.2017.

Președintele interimar
al Curții de Apel Chișinău**Lidia Bulgac**AUTORITATEA
NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVAНАЦИОНАЛЬНЫЙ
ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОС
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВMD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel. (373 22) 820 617, fax (373 22) 820 602; www.ani.md; e-mail: ion.nicolaev@ani.md

Nr. 09/359 din 04.02 2020

Doamnei Viorica ZAHARIA
Redactoră, Moldovacurata.mdAsociația Obștească «Asociația Presei Independente» (API)
MD-2012, mun. Chișinău, str. București 41/5**Stimată doamnă,**

Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a examinat solicitarea, înregistrată la ANI cu Nr. 177 din 14.01.2020, referitor la o eventuală autosesizare în baza articolului menționat de Dumneavoastră în privința domnului Vasile Ozun și Vă comunică.

ANI a inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința domnului Vasile Ozun. Investigarea se află la etapa analizei materialelor acumulate.

Cu respect,**Președinte****Rodica ANTOCI**

Procuratura Republicii Moldova Procuratura Anticorupție

Republica Moldova, MD - 2004, mun. Chișinău, bulevardul Ștefan cel Mare și Sfint, 198
tel. (+373 22) 257-401, fax (+373 22) 257-361, e-mail: proc-ant@procuratura.md

„26” februarie 2020 nr. 0546

Domnului Victor MOȘNEAG
Ziarul de Gardă
mun. Chișinău, str. București 36/2

Stimate domnule MOȘNEAG,

Prin intermediul Procuraturii Generale, a fost expediată Procuraturii Anticorupție, solicitarea parvenită de la Ziarul de Gardă, privind impactul investigațiilor jurnalistice, care vizează integritatea funcționarilor publici de rang înalt din Republica Moldova și felul cum au reacționat autoritățile la aceste articole, publicate în perioada anilor 2017-2019.

Astfel, vă informăm, că în rezultatul verificării sistemului de management al documentelor electronice al Procuraturii Anticorupție, în coraport cu articolele de investigații scrise de jurnaliști în perioada anilor 2017-2019, menționate în solicitarea dvs., s-a constatat următoarele:

1. Articolul „*Afacerea ascunsă a unei familii de șefi la stat și casa donată de rude*”, a fost examinat de către CNA, urmare căreia nefiind stabilite încălcări, investigația pe marginea materialului dat a fost sistată;
2. Articolul „*Casa de lux și zona de agrement din proprietatea familiei unui șef de guvern anchetat penal pentru corupere pasivă*”, se examinează în cadrul cauzei penale, pornită în baza art.324 alin.(4) lit.b) din Codul penal;
3. Articolele „*Tranzacțiile cămătarului de la CNA*”, „*CNA - fabrica de lux și milionari pe banii rudelor*” și „*CNA - fabrica de lux și milionari pe banii rudelor II*”, de către CNA a fost organizat și efectuat investigații în cadrul anchetelor de serviciu, ca rezultat al verificărilor efectuate s-a constatat lipsa temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a colaboratorilor CNA, vizați în articolele menționate;
4. Articolul „*Regele gheretelor de la pretura Centru*”, se examinează în cadrul cauzei penale, pornită în baza art.328 alin.(1) din Codul penal;
5. Articolul „*Stăpânii luminilor*”, a fost examinat de CNA, urmare căreia de către Centru a fost solicitat de la ANI, inițierea controlului averii și al intereselor personale în privința lui Vitalie Zaharia, ex-director MIEPO, iar investigația pe marginea materialului a fost temporar suspendată, până la parvenirea răspunsului de la ANI;
6. Articolul „*Afacerea camuflată a procurorului Chitoroagă de lângă pădurea de la Năpădeni*”, a stat la baza autosesizării privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.330² din Codul penal.

Cu respect,

Adjunct interimar al procurorului-șef,
al Procuraturii Anticorupție

Ion MUNTEANU

**AUTORITATEA
NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel.(373 22) 820 617, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: ion.nicolae@ani.md

Nr. 230 din 24.01.2020

Domnului Victor MOȘNEAG
Redactor-șef adjunct, Ziarul de Gardă
MD-2001, mun. Chișinău, str. București 36/2

Stimate domn,

Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a examinat solicitarea referitor la autosesizarea în baza articolelor enumerate de Dumneavoastră și Vă comunică.

În conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, controlul din oficiu se inițiază la sesizarea președintelui ori a vicepreședintelui Autorității sau a inspectorilor de integritate dacă se constată lipsa unor date din declarația de avere și interese personale, în cazul nedepunerii sau a depunerii tardive a declarației, precum și în baza unor informații publice.

În conformitate cu art. 31 și art.37 al Legii prenotate, drept temei pentru inițierea controlului (din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice) al averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor – servește existența bănuielii rezonabile în acest sens, pe care trebuie să o stabilească inspectorii de integritate.

Zilnic *Revista presei cu referire la subiectele de interes și competență a ANI și Notele privind eventualele autosesizări din oficiu* sunt transmise Inspectoratului de Integritate. Examinând materialele menționate, dacă inspectorii de integritate nu constată existența bănuielii rezonabile descrise supra sau dacă subiectele nu sunt de competența ANI, acestea, în conformitate cu legislația, nu au temei pentru a iniția proceduri de control.

Reieșind din aceste considerente, nu au fost inițiate proceduri de control în baza informațiilor publice menționate de Dumneavoastră în solicitare.

Totodată, Vă comunicăm că Autoritatea a inițiat, în baza articolelor de investigație, controlul averii și intereselor personale, în privința dlor:

Denis Guzun, judecător în cadrul Judecătoriai Chișinău;
Nicolae Cornescu, șef al Sectorului nr. 1 a Inspectoratului de poliție Buiucani;
Ștefan Șaptefraș, procuror al mun. Chișinău.

Cu respect,

Președinte

Rodica ANTOCI

Ex.: Victor Moloșag
Tel.: 022-820-609

**AUTORITATEA
NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel.(373 22) 820 617, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: ion.nicolaev@ani.md

Nr.04-08/340 din 04.02.2020

Doamnei Viorica ZAHARIA

Stimată doamnă,

Prin prezenta, Vă informăm că informațiile din articolul publicat, la 05 septembrie 2018, pe portalul www.rise.md, intitulat "*Paradisul oligarhului*", în care era vizat dl Plahotniuc Vladimir au fost anterior verificate prealabil în conformitate cu dispozițiile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În cadrul verificării s-a stabilit că la 11 august 2015 dl Plahotniuc Vladimir a depus declarația cu privire la venituri și proprietate la încetarea mandatului de deputat.

În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acesteia.

Din motiv că au trecut mai mult de 3 (trei) ani de la data încetării exercitării funcției de demnitate publică inspectorul de integritate a refuzat inițierea controlului averii și intereselor personale în privința dlui Plahotniuc Vladimir prin procesul-verbal nr. 84/05 din 28 septembrie 2018.

Cu respect,

**Inspector superior de integritate
împuternicit cu atribuții de control și organizare
a activității Inspectoratului de Integritate**

Ion NICOLAEV

Digitally signed by Nicolaev Ion
Date: 2020.02.21 15:14:22 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel. (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375, e-mail: proc-gen@procuratura.md

14 februarie 2020 nr. 24-12/20-204

Domnului Victor MOȘNEAG

Ziarul de Gardă

mun. Chișinău, str. Puskin 22, bir. 324

Stimate domn,

Prin prezenta, cu referință la solicitarea Dumneavoastră privind impactul investigațiilor jurnalistice, care vizează integritatea funcționarilor publici de rang înalt din Republica Moldova și felul cum au reacționat autoritățile la aceste articole de investigații scrise între anii 2017-2019, vă informăm următoarele.

Din cele 21 de articole de investigație menționate, 2 cazuri au fost examinate de către Procuratura Generală, iar în 5 cazuri Procuratura Generală a dispus examinarea faptelor către Procuratura Anticorupție (faptele indicate la nr.nr.1, 9, 10, 11-12, 16).

Astfel, potrivit răspunsului Inspectorului-șef din cadrul Inspecției procurorilor, nr.35-42/17-884 din 29.12.2017 a fost informat Redactorul-șef al Ziarului de Gardă, doamna Aneta Grosu despre rezultatul controlului investigației jurnalistice „*Procuror în Ungheni: proces cu un pensionar dat afară din apartament și cu tată profesor cu imobil de lux*”. Pe acest caz fiind încetată procedura disciplinară din motiv că, nu au fost întrunite elementele constitutive ale abaterii disciplinare. Careva obiecții sau contestații referitor la soluția adoptată nu au parvenit.

Faptele expuse în investigația jurnalistică „*Daruri pentru procurori care îmi verifică activitatea*”, au constituit obiectul procedurii disciplinare pornite în privința procurorilor Nicolae Geru și Andrei Dulgheru. Prin decizia Inspecției procurorilor din 11.10.2018 a fost dispusă încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor nominalizați din motiv că, nu au fost identificate temeiuri de trager la răspundere disciplinară.

Referitor la rezultatele examinării altor investigații jurnalistice, ve-ți fi informat suplimentar de către Procuratura Anticorupție (inclusiv cele 5 cazuri menționate și altele).

Cu respect,

**Procuror, șef al
Direcției politice, reforme
și protecția intereselor societății**

Alexandru NICHITA

AUTORITATEA
NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 04-06/1626 din 05.12 2018
la nr. 11/10 din 22.10 2018

Dlui Petru MACOVEI,
Director executiv al Asociației
Presei Independente

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 41/5
(scrisoare recomandată cu aviz de recepție)

Autoritatea Națională de Integritate a examinat sesizarea Dumneavoastră nr.11/10 din 22.10.2018 și vă informează că ea va fi examinată în cadrul dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat anterior în privința dlui Ozun Vasile.

Președinte

Rodica ANTOCI

AUTORITATEA
NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel.(373 22) 820 617, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: ion.nicolae@an

Nr. 09/ 358 din 04.02 2020

Doamnei Viorica ZAHARIA
Redactoră, Moldovacurata.md

Asociația Obștească «Asociația Presei Independente» (API)
MD-2012, mun. Chișinău, str. București 41/5

Stimată doamnă,

Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a examinat solicitarea, înregistrată la ANI cu Nr. 180 din 14.01.2020, referitor la o eventuală autosesizare în baza articolului menționat de Dumneavoastră în privința domnului Ghenadie Buza și Vă comunică.

După cum a-ți fost informată anterior, ANI a inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința domnului Ghenadie Buza.

La moment, inspectorul de integritate se află în procedura de acumulare a materialului probator, fiind recepționate în acest sens materiale de la instituțiile relevante în vederea fundamentării deciziei.

Cu respect,

Președinte

Rodica ANTOCI

Acest studiu apare în cadrul proiectului „Advocacy pentru promovarea integrității persoanelor cu funcții publice”, implementat de API, cu susținerea financiară a Fundației Soros-Moldova/Departamentul Buna Guvernare. Acțiunile întreprinse în cadrul proiectului țin de responsabilitatea implementatorilor și nu reflectă neapărat poziția Fundației Soros-Moldova.

Versiunea electronică a studiului în limba română,
a concluziilor și recomandărilor în limbile engleză și rusă,
pot fi descărcate de pe paginile web

www.api.md și www.MoldovaCurata.md